

הישן תחת המטה פרק שני סוכה כד.

עין משפט
נר מצוה

יח א מ"י פ"ו מהל'
טומאת מת הל' ד:

רבינו חננאל

ושנין אימור ואימא הכי,
הא מתני' דקתני אוכלת
בחרומה, ו' יהודה היא
דלא חייש למיתה, והאי
דקתני אסור לאכול, ו'
מאיר דחייש למיתה.
דחניא עשאה לבהמה
דופן לסוכה, ו' מאיר
פוסל ו' יהודה מכשיר.
ואסיקנא ו' מאיר למיתה
דחייש, לבקיעת נוד לא
חייש. ואסיקנא לר'
יהודה, לעולם לא חייש
דלא, למיתה, ואמאי אסר בין
משום דלית ליה ברירה,
פ"י מי יבדר לנו כי
דלא, היין הנשאר הוא
התרומה והמעשר, שמו
אותו ששתה הוא היה
התרומה והמעשר. וכבר
פירשנוהו בשחיטת חולין
לכמה מקומות, לפיכך
לא הארכנו בה עכשיו.
וזה שאמר לכשיבא הגור, **אם יושב ושתה הוא**
שותה טבלין שכבר נקדע
הגור, אבל כל זמן שהגור
קיים אינן טבלין, דאמרין
הנה התרומה והמעשר
בנוד. (ה) הא דתנן ביום
הכיפורים ו' יהודה אומר
אף אשה אחרת מתקנין
לר' שמא תמות אשתו,
מעלה עשו בכפרה. [איכא]
דאמרי אבירי' אהא בר
יעקב ובר' פ' הבהמה
מחיצה בידי שמים היא,
ועמידתה ברוח היא.

(ה) נראה דל' לעבדו דר"מ
קאמר והא דתנן ור'.

בין ירדו ללא ירדו ומיהו טעם זה לא יתכן גבי אס' זא חסם נמי מתני'
התם ככל ענין ומשיב ליה צריכה והא דפריך צמרוזה (ב"ק דף
טז:) דר' יוחנן אדר' יוחנן צההיה דכל המתלקט ובהיה דלחין
שחלקו לקוחות הן ולא מחלק בין זו לזו משום דכל המתלקט מזכר
דצריז צפירוס י"א וסומקן להתצבר ע"י
תחלוץ יחאל ליה למימר לעולם דכל
הנלקט כדקמני ועוד יחאל ליה למימר
לעולם לא תיפוך ועוד דאפי' הוה
מחלק אכתי קשה ליה מההיה דלחין
ר' יוחנן צריש כל הגט (גיטין דף
כה:) אף אחרון אינו פוסל משום
דאין צריה אע"פ שצבר צדציו
כשאומר איו שאלה אגרש זו
ומיהו צריש כל הגט תרי
מילי דר' יוחנן הוה ליה למימר
לריכותא דמההיה דלקוחות הן לא הוה
שמעיין דאף אחרון אינו פוסל מטעם
דפרישית ועוד י' לומר דהא דייק
ליה לרבי יהודה צריה מיהא דלכי
מייט הו גיטא היינו משום דמוקי
פרק מי שאלו (שם דף עג:) צאומר
מעט שאני צעול דהיינו שעה אחת
קודם מיתתו שלא היתה השעה
מזכרת ולצורך כשמת אמרי' הוצר
הדבר שאותה שעה אחת היתה ולפי
טעם זה אין לדקדק מדשמואל ומכל
מקום פ' הקונט' אמת דהא צריש כל
הגט (שם דף כה:) צההיה דרבינו
צועלך ע"מ שאלה אכא וצההיה
דכל מערבין (עירובין דף לו:) צההיה
דאס' זא חסם למזרח אע"ג דהו
תנאי משמע דלא מהני למאן דלית
ליה צריה ואס' תאמר דהא לא
חייש ר"מ למיתה וצפרק ארבעה
אחין (יבמות דף כו:) תנן ד' אחין
שנים מהן שואין שתי אחיות ומתו
השואים אחיות הרי אלו חוללות ולא
מחייצות ומפרש התם בגמרא משום
דקסבר אסור לצטל מלות יצמין
דלילמא אדמיכס' חד מיית אידך
וקצטלת מלות יצמין והיה משנה
רבי מאיר כדמוכח צפ"צ דיצמות
(דף יח.) משום דתתם מתני' ר"מ ויש
לומר דלכילי עלמא חיישי' התם למיתה דלאחר שייצב לאחת פעמים שממתין השני זמן גדול מלחלוץ ומלייצב וחיישין שמה ימות צינתיים
אכל שמה ימות צומן מועט לא חיישין צקיעת הגור דהכא וא"ת והא לא חייש ר"מ לשמה מת דזמן מרובה צפרק כל הגט (גיטין דף כה.)
דקתני בת ישראל הנשואה לכהן והלך צעלה למדינת הים אוכלת בתרומה צחוקת שהיא קיים ואצ"י לא מפליג התם בין שמה מת לשמה
ימות וסוגיא דשמעתין דפרק שני דיצמות כאצ"י דמשמע דקיבלה אצ"י מרבה וי"ל דאצ"י מדמה פרק כל הגט חששא דשמה מת דזמן מרובה
לשמה ימות לאלתר למאן דחייש להאי חייש אכל פשיטא דלא לגמרי מדמי שמה מת לשמה ימות לאלתר דהא רבי יהודה דחייש
לשמה ימות לאלתר גבי צקיעת הגור ואס' תימני לומר דחייש נמי לשמה מת לאלתר א"כ אשת כהן שיצא צעלה מפתח ביתה לא תאכל
בתרומה מכיון שנתעלם צעלה מעיניה וצריך שיהא צעלה תמיד לפניו צעלה שהיא אוכלת: **רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש אוסרין.** הא
דבעי למימר צשמעתין וצעירובין (דף לו:) וצגיטין (דף כה.) וצמרוזה (ב"ק דף טז.) טעמא דר' יהודה משום דלית ליה צריה אע"ג
דקתני צהדיא משום צקיעת הגור דכוותי' אשכחן טובא שאין הגמרא חושב עיקר טעם אותו טעם המפורש צמשנה פרק המערכות
(נכנס דף עו:) גבי אצרי תמימה שנתערבו צאצרי צעל מוס וצפרק שלשי דשצועות (דף כא:) גבי צבועה שלא אוכל ואכל כל שהוא חייב
דצרי ר"ע וצפרק שני דמכות (דף יו.) גבי כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב ר' שמעון אומר כל שהוא וא"ת אי רבי יהודה לית ליה צריה
אלמא צצירא ליה כר' יוחנן דצריש כל הגט (גיטין דף כה.) וצפרק מעשר צהמה (צבורות דף יז.) דאמרין האחין שחלקו לקוחות הן ומחזירין
זה לזה ציוכל אס' כן היאך מלא ידיו ורגליו צצית המדרש דלא משכתא דמיימי צבורים אלמא חד צר חד עד יהושע צן נון דצפרק הצויכל
(צ"ק דף ג.) אית ליה לר' יהודה קנין פירות לאו קנין הגוף דמי גבי דין יוס' או יומים וכן נמי לר' יוסי דמספקא ליה התם אי קנין
הגוף דמי או לאו והכא לית ליה צריה וכי האי גוונא דייק צסוף השולח צגיטין (דף מה.) וי"ל דמדנין יוס' או יומים אין ללמוד צעלמא
אלא גבי מילי דעמד לחוד דהתם כתיבי קראי דכספו ותחת ידו מהאי טעמא לא מיייתי לה צהשולח כי מיייתי ההיא דשדה אחוה
ועוד י' לומר דדוקא ר' יוחנן הוה דאית ליה הך סברא דמשום דלקוחות הן מחזירין זה לזה אכל איך אמוראי הוה אמרי
דאע"ג דאין צריה אין מחזירין דקאמר' צריש כל הגט (שם דף כה.) וצפרק מעשר צהמה (צבורות דף יז.) דמכר הוה דלמר צחמנא
דליהדר' ציוכל ירושה ומתנה לא ור' יוחנן לא קשיא מצרי יהודה דהוה מפרש טעמא משום צקיעת הגור מיהו לא יתכן טעם זה
לר' יוסי דע"כ לית ליה כמו שאפרש וא"ת דהכא לית ליה לר' יוסי צריה וצפרק מי שאלו (גיטין דף עג:) אית ליה צריה דתנן
ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ולכי מייית הו גיטא ולמאן דמחלק צריש כל הגט (שם דף כה.) בין תולה צדעת ענמו לתולה
צדעת אחרים יחאל ורצא דלא מפליג התם מפרש טעמא א' משום צקיעת הגור ורצה מפרש טעמא ב' פרק ככל מערבין (עירובין דף לו:) משום
צדעין ראשית שציריה ניכרין ומיהו אכתי קשה דצפרק ככל מערבין (שם) משמע דלית ליה צריה לר' יוסי גבי מעשר שיש לי צצית
מחולל על סלע שעתה צדי מן הכיס ר' יוסי אומר לא חילל ויש לחלק משום צההיה דמי שאלו הדבר עומד להתצבר צודאי שיהי או יחיה או
ימות ויש ליה צריה טפי מההיה דסלע שעתה צדי מן הכיס שמה לא יצבר הדבר לעולם דכי האי גוונא נוכל לתקן דשמואל:

תלמוד

אוסרין. ואמרין גורה שמה יבקע הגור ולא יצא ידי צריה
ונמלא שמה טבלים. אלמא ר' יהודה חייש לצקיעת הגור וכל שכן
למיתה אדם ור' מאיר לא חייש: **איפוך.** לא שנינו אצ"י דקאמר
אלא איפכא שנינו אצ"י הא דלא חייש ר' יהודה והא דחייש ר"מ
ולאו מהלוקח יין שנינו אצ"י אלא
מהל דסוכה דר' יהודה לא חייש ור'
מאיר חייש: **קשיא דרבי מאיר.**
צקיעת גור אצרי מאיר דסוכה:
דלית ליה צריה. ואפי' אינו צבקע
אסור: לכשיבקע. ניין צדצר כלומר
דלא חיישין לה: **מתקנין לו.**
מזמנין לכהן גדול מערב יו"כ: **שמה**
מטום אשמו. וכתיב (ויקרא טו) וכפר
צעדו וצעד ציתו ציתו זו היא אשמו:
צכפרה. צכפרת יוס הכפורים עשה
צו מעלה זו שחשש צה צמדי דלא
חייש צעלמא: וצפרקין בין למ"ד
טעמא דר' מאיר משום שמה מצר
בין למ"ד משום שמה תמות תרומתו
מפרשי לרבי מאיר דמדאורייתא
מחיה היא ורבנן גור שמה מצר
או תמות מיתא גבי סוכה מצוי
וציראות דר' מאיר לחומרא אכל גבי
גולל ר' מאיר מקיל וכיון דמדאורייתא
צטיל היאך יכול לטהרו מידי טומאת
גולל אלמא תנן צעירובין דבר שיש
צו רוח חיים מוטמא משום גולל ור'
מאיר מטהר. וה"ה דמצי למיפרך
ממתניתא דלעיל דקתני ולא גולל לקצר
אלא ממזני' אלימא ליה לאקשוי
ועוד משום דקתני מטהר צהדיא
לשון קולא: רוח חיים לאו צדי אדם
הוא שהי אין רוח צידו לנפשו:
העומדים צרות. על ידי רוח: לאו
מחיה היא. דעיקר עמידתה דבר שאין
צו ממש הוא: **דאוקמה צווד פפות.**
סמן הדופן על הגור פפות צרות:
הי

בינייהו איכא בינייהו דאוקמה בנוד תפוח למ"ד מחיצה עומדת ברוח
אינה מחיצה הרי עומדת ברוח למ"ד אינה עשויה בידי אדם

(א) [עירובין לו:] ור"ש,
(ב) [שם לו:] ור"ש, (ג) יומא
ב. ד. (ד) עירובין טו. ע"ש,
(ה) ר"ש, (ו) ר"ש.

מוסף רש"י

שמה יבקע הגור.
והוצר שלא היה עומד
ללא ליה הפשה ושמה
טבלים למפרע (חולין
יד:) שהי לא הוצרה
התרומה מעולם (גיטין
כו.) לכשיבקע. ענין
צדצר לאוסר, כלומר דלא
חיישין לה, דלא שמה,
דאי צבי מסר ליה לשומר
(עירובין לו:) וכתיב חולין
יד:) כתיב ליד כן והי
טבלים שמה אכל אין לחוש
לכן דלא שמה יבקע
(גיטין כו.) מטמא משום
גולל. אס' עשאו גולל
לקצר טעמא לעולם צהדיא
כמת ענמו ואפילו יטל
משם דמצי צפרק צהמה
המקשה (חולין עג.) וכל
אשר יגע על פני השדה
לרבות גולל ודופק (עירובין
טו.) ור' מאיר מטהר.
וטעמא דר' מאיר מפרש
ממסכת סוכה (כ"ח) משום
דקסבר כל מחיה העומדת
צרות חייש אינה מחיה
(עירובין טו.)